

DE KRAAMKAMER

't Geurt

Als aan consumenten wordt gevraagd wat hun eerste gedachte is bij bloemen als roos en fnesia, zal dat in vele gevallen de geur zijn. En dat terwijl in de laatste decennia geur bij deze gewassen eruit is gekruist. Nu worden weer inspanningen gepleegd om de geur terug te brengen.

Geur wordt niet altijd als positief ervaren en is duidelijk persoonsgebonden. Kijk maar eens naar de reacties van veel consumenten op de geur van hyacinten: te sterk, te dominant. Het lijstje geurende bollen is langer dan alleen hyacinten, *Muscari armeniacum* en *Fritillaria imperialis*. Tijd om dit lijstje uit te breiden.

De meest bekende stinker is *Sauromatum venosum*, een vertegenwoordiger van de Araceae-familie uit Azië. De knol wordt verkocht als droogbloeiër die na de bloei opgeplant moet worden, zodat het blad en de wortels kunnen uitgroeien. Elke knol vormt één groot, vingervormig blad. Dit blad staat op een lange steel die aan de onderzijde paars-bruin gevlekt is. Dit

blad alleen heeft ook sierwaarde. Terug naar de bloem, of beter gezegd: bloeiwijze. *Sauromatum venosum* heeft een echte aronskelkbloem. De kolf, met onder de vrouwelijke en boven de mannelijke bloemen, wordt omhuld door een donkerpaars schutblad met een lange punt. De binnenzijde van het schutblad is lichter van kleur en bezet met

paars-bruine vlekken. Deze binnenzijde dient voor de bloei te worden bekeken. Als de plant bloeit verspreidt deze een indringende geur die het meest lijkt op die van rottend vlees. Niet echt een product voor kleine ruimtes. Minder indringend, maar ook niet echt prettig is de geur van de verschillende *Tulbaghia*-soorten. *Sauromatum venosum* verspreidt

de geur rijkelijk, bij *Tulbaghia*'s moet je wel wat doen om ze te ruiken, maar dan weet je het ook. *Tulbaghia* hoort tot de Alliaceae en is nauw verwant aan *Allium*. De geur is sterk uienachtig. Pas als er plantendelen worden beschadigd komt de sterke geur vrij. Zelfs de zaaddozen en de zaden verspreiden een geur die dagen aan vingers blijft 'hangen'. Meest bekend is *T. simmleri* (voorheen *T. fragrans*) met hangende, roze bloemen. De bloemen zijn zo'n vijf- tot acht millimeter groot. De bloei-periode valt in onze zomer. Een leuke plant voor op het terras of in de tuin. Minder bekend is *Tulbaghia capensis*. Deze heeft bruin-rode bloemen. Bij *Eucomis bicolor* kan gediscussieerd worden over het al dan niet aangenaam zijn van de geur van de bloemen. De een vindt de geur prettig, de ander associeert de geur

foto 's Peter Knippels

Eucomis bicolor

Sauromatum venosum
foto-IBC

Eucomis autumnalis ssp. *autumnalis*

Tulbaghia simmleri

met die van rottend vlees. Je moet overigens wel bijna je neus in de bloemen houden, wil je de geur kunnen ruiken. De bloemen worden niet overdadig bezocht door insecten. Dit is wel het geval bij *Eucomis autumnalis* ssp. *autumnalis*: het lijkt wel alsof de vliegen er niet af zijn te slaan! Het lijkt erop dat sommige vliegen urenlang stilzitten op de bloemen. De bloemen van deze *Eucomis*soort geuren wat sterker dan die van *Eucomis bicolor*. De geur is vergelijkbaar.

Zijn er dan geen prettige geuren? Zeker wel, probeer eens *Albuca shawii*. Deze *Ornithogalum*-achtige uit Zuid-Afrika verspreidt niet actief een geur. Pas bij aanraking van de harige bladeren of bloemsteel is een kruidige geur waar te nemen, en

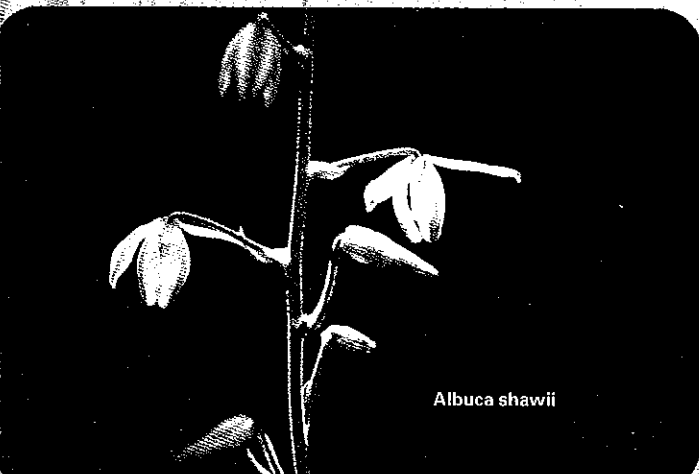
dan alleen aan de handen of als je met je neus vlak boven de plant hangt. *Albuca shawii* is een van de weinige geurende *Albuca*'s. Alle elementen van *A. shawii* bij elkaar opgeteld (geur, een relatief compacte plant, hangende gele bloemen, een lange bloeiperiode, niet al te moeilijk te kweken) is dit een bolgewas met commerciële mogelijkheden. Nadeel: het is een echte plant voor binnen, dus geschikt als potplant. Er zijn nog meer bloembolgewassen met een aangename geur. In een volgende aflevering aandacht voor een prettig ruikende gladiool. □

Peter Knippels

Tulbaghia capensis
(Waylands Farm,
Darling)

foto IBC

Albuca shawii